

*Lojze Krakar***RIME NAŠE ZIME****I.**

Vrhovi Alp, ob sončni pēči stisnjeni
 v družino plamenečih rim, natisnjeni
 ste v knjigo iz snegá – o, veličanstva
 z očmi, uprtimi v vesolj prostranstva!
 A góre zdé se jagnjeta in sloni,
 ki v dalj bežé pred lovci, kajti oni
 želijo v svojem jurišnem odredu
 spodnesti tla še skalam v večnem ledu.
 Goré in slone bodo odstrelili
 in jih domá v okras na zid pribili.

II.

Grmovje vzpenja se čez razvaline.
 Tu dolgih 600 let so bob sadili
 Kočevjarji okrog vasi Planine.
 Že zdavnaj so odtod jih prepodili
 odredi divjih mož kot jerebice,
 ki so se skrile v travo, v mlado žito,
 da bi imele tajne veselice
 ob vrelcu, ki še zdaj curljá v korito.
 Vem, neki Rödel je živel v tej vasi.
 Kod hodiš, vnuk njegov, da te pobaram,
 če veš še, da tvoj ded mi dal je včasih
 nočišče, mleka, kruha? Zdaj, ko staram
 se tudi jaz, vse bolj pred mano vstaja
 tvoj ded, Planina, davnost, moja mati
 in vsi, kar jih zdaj v večnosti obhaja
 dan Vseh svetnikov in Treh kraljev hkrati.

III.

Kje gnezdi mir? Mordà v zelenem smrečju
pod mehkim puhom sinjkastih oblakov?
Mogoče v tem čebļjavem leporečju
pod grmi, kjer so veselice vrabčkov?
Peruti vrabčje so podobne mojim:
ne morejo se vzpeti v snežne skale,
ne morejo leteti z rodóm svojim
čez zimo na eksotične obale.
A zdi se: v snegu so vzcetele slive
in kmetje iz njih že kuhajo si žganje,
ki pijejo ga vrabci in z njimi njive,
da se ogrejejo za zimsko spanje.

IV.

Takrat, ko je modro nebo, še sneg pod njim modro se
smeje
in temnemu hrastu v strmini šaljivo se vihajo veje,
pa misli: kako naučiti ponižnosti glave ohole,
kako dopovem naj sekiri: ne sekaj me? Aha, takole:
učimo se presti kot mačke, da zima ne bo nas pobrala,
berimo, kaj kuri lisica pred tristo je leti dejala,
v zapečkih, svetá parlamenti, staknite razgrete glave,
potem pa začnite na novo sestavljati stare postave!

V.

Tja na najvišjo, strmo alpsko skalo
je sedla lastovka, da tam počaka
na jato, ki jo dim tovarn, hrup vlaka,
prepódl je na žalostno obalo,
kjer mlade slone mora mati skriti
v grmovje, da jim živim ne izdrejo
vladarji oklov... kaj jim mar, če umrejo!
Jok lastovke ne more jih zbuditi.

VI.

Spet se mi vpleta v misli čas s Planino
in s starim Rödlom: ni njegove jate
prepódl prav tako hrup, ki je v tišino
pribruhal močeradaste soldate?

Ti so z vladarskim ognjem iz zasede
metali bakle v strehe, krite s slamo:
zakaj vsa živa bitja za sosede
imamo nekaj, kar peha nas v jamo?

VII.

Pred leti neki muhasti pavliha
me je učil: meglà je leglo greha,
zato odidi tja, kjer najbolj piha,
čim više, kjer strupeni čad se neha!
Ker resno sem ga vzel kot te strmine,
ki z njih v prepade penast slap klokoče,
se vzpenjam in razgretežem v doline
šepečem: sèm, pa v mrzle vale Soče!

VIII.

Ta zemlja nam je mačeha postala:
kruh je iz plev in tenke so rezine,
a vsaka zima zbuja v nas spomine
na tople jasli, kjer Marija dala
je Sinu le drobtine iz malh treh modrih.
Stožilo se mi je po črnokodrih
treh kraljih z malhami in z žgalnim brinjem:
darilno brinje – kakor večnost sinje!

IX.

Ponj peč iz Kelmorajna do dóma!
Glej, skrili so se kanibali,
pa kdor ima srečo, priroma
kot Mojzes nekoč proti skali,
kjer s palico udari, da teče
iz nje odrešilna voda.
Potem gre še dalje, kjer reče
mu dober dan večna svoboda.
Vem, kmalu izsušeno bo grlo,
ki toliko izreklo besed je –
na morskem dnu bo zamrlo
puščavske lastovke petje...

Pozimi 1995